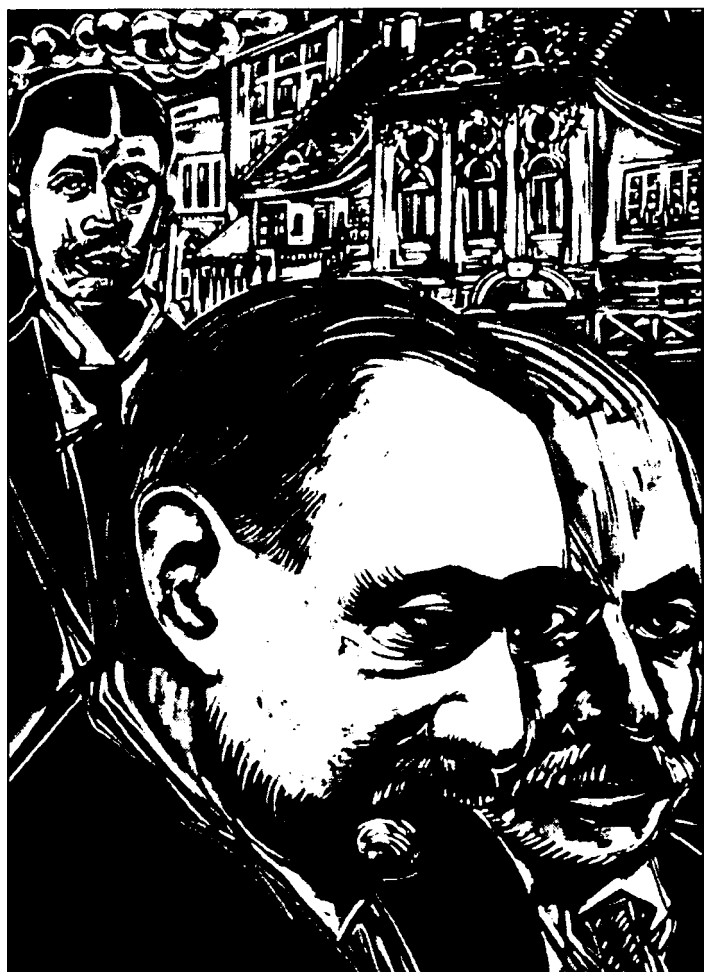

A Magyar Nemzet galériája

Buday György: Krúdy Gyula

Kétszer fosztatott meg magyar állampolgárságától egyik legnevesebb XX. századi grafikusművészünk, *Buday György* (1907–1990), 1941-ben és 1949-ben, mindkét nevezetes évben már Angliában élt. A kiheverhetetlen esemény 1956 tragikus végkifejlete: a súlyos depresszióból kilábolva egy London közeli idegsznanatórium megnyugtató közelségére szorítkozva dolgozott haláláig. Lassúbb tempóban és legfőképpen végleg lemondva arról a hazája, népe ügyét felkaroló aktív tevékenységről, melyet kora ifjúságától még Kolozsvárról, majd repatriálva Szegeden folytatott. Az erdélyi Bethlen Gábor Körből kinőtt Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma elnökeként végzett munkája a magyar falukutatás korai fejezetét alkotja. Művészként nevéhez fűződik az első magyar fametszetes könyv (*Boldogasszony búcsúja*, 1931). Az 1935-ban kiadott Székely népballadák a népi kultúra kincseinek felkavaró képi értelmezései. Bennük lüktet a művész szociális elkötelezettsége s személyes sorsának fiatalos hevületű öröme-bánata. Angliai munkásságából két sorozata magasodik ki: a *Shakespeare* Athéni Timonját illusztráló tízlapos együttes (1940) és a 25 plusz hat fametszetből álló magyar költő-író portrészorozata (1970–72). Érintkezése a magyar és az európai „avantgarde” művészettel, jellemábrázoló készsége e kettőn, teljeseedik ki. Timon szövegét egyetlen, de változó képmást mutató portréval, a hős belső világának megjelenítésével forrósítja fel. Az író-költő portrészorozatban, személytől-életműtől függően, az európai festészet múltjából és a maga korabeli popénekeseiket több oldalról felvillanó eljárásból egyaránt ismert „többszörös portré” eszközével él, miközben az író-költő életével, munkásságával összefüggően montázszerű betéteket alkalmaz. A „nagy szeretettel” dúcra vitt sorozat a művekből sugárzó személyiség torzítatlan tükörképe. (mezei)